

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 79 0 P 001353 21 Rev
Dana, 30.11.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda Gorjane Popadić, kao predsjednik vijeća, Violande Šubarić i Biljane Tomić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja ZZ A. K.D., koga zastupa S.B., advokat iz K.D., protiv tuženih R.B., D.B. i M.B., svi iz B., R.S., koje zastupa S.D., advokat iz P., radi duga, vrijednost spora 84.539,28 KM, odlučujući o reviziji tuženih izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj 79 0 P 001353 19 Gž od 27.04.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 30.11.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Kozarskoj Dubici broj 79 0 P 001353 18 P 2 od 18.04.2019. godine djelimično je usvojen tužbeni zahtjev i obavezani tuženi da tužitelju na ime duga isplate iznos od 84.539,28 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, tj. od 08.06.2016. godine do isplate, kao i da mu nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 6.000,00 KM. Odbijen je zahtjev tužitelja u odnosu na zakonske zatezne kamate u preostalom dijelu i zahtjev tuženih za naknadu troškova postupka.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Prijedoru broj 79 0 P 001353 19 Gž od 27.04.2021. godine žalba tuženih je odbijena i potvrđena prvostepena presuda, te je odbijen i njihov zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 1.535,62 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tuženi pobijaju drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja da mu tuženi isplate iznos od 84.539,28 KM, na ime izvedenih građevinskih radova na objektu koji su tuženi naslijedili od svog pravnog prednika.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da su prednik tuženih N.B. iz K.D., kao naručilac, i tužitelj ZZ A. K.D., kao izvođač radova, 2009. godine zaključili ugovor o građenju broj ... kojim su ugovorili izvođenje građevinskih radova

na izgradnji dijela objekta tj. prizemlja stambeno-poslovnog objekta, na osnovu ponude broj ... od 15.06.2009. godine (član 1.), da je obaveza izvođača da izvede radove prema ponudi broj ... od 15.06.2009. godine, koja je sastavni dio tog ugovora (član 2.), da je obaveza naručioca da vrši stručni nadzor nad radovima izvođača, da izvrši plaćanje prema uslovima iz ponude, da u slučaju da izvođač ne ispunjava svoje obaveze iz ugovora, naručilac ima pravo raskinuti ugovor i ustupiti radove drugom izvođaču (član 3.), da je ukupna cijena radova iz člana 2. ugovora 31.811,50 KM (član 4.), da je obaveza izvođača da sa radovima počne odmah po potpisivanju ugovora i da je rok završetka radova 30 dana (član 5.), da se ugovor smatra zaključenim danom potpisivanja od strane naručioca i izvođača (član 7.), da će izmjene i dopune ovog ugovora biti punovažne i obavezujuće samo ako su sačinjene u pismenom obliku i budu aneks ovom ugovoru (član 8.), da je ugovor potpisan, za izvođača od strane direktora D.S. i za naručioca od strane N.B. i da su ugovorne strane obaveze iz navedenog ugovora izvršile u cijelosti; da iz predračuna radova od 15.06.2009. godine proizilazi da vrijednost radova u prizemlju stambeno-poslovnog objekta vlasnika N.B. ukupno iznosi 31.811,50 KM, da je navedeni predračun ovjerila i potpisala D.S. kao direktor tužitelja, da je ispod navedenog potpisa i pečata u rukopisu označeno da su naknadni radovi i viškovi usaglašeni sa investitorom i nadzorom, da iznose 4.917,50 KM, ukupno 36.729,00 KM; da iz aneksa ugovora o građenju od 29.08.2009. godine proizilazi da su prednik tuženih i tužitelj ugovorili dodatne građevinske radove, koji se odnose na izgradnju istog stambeno-poslovnog objekta kojim su obuhvatili radove koji će se u nastavku detaljno odrediti, u skladu sa građevinskom dozvolom Opštine K.D., da te radove prednik tuženih kao investitor plaća avansno do konačnog obračuna, da je navedeni aneks ugovora za izvođača potpisala D.S., dok za investitora nije potpisao prednik tuženih N.B.; da je tužitelj izvršio dalje radove na navedenom objektu prema projektnoj dokumentaciji iz 2010. godine koju je pribavio prednik tuženih koja je obuhvatila dio prvog sprata, jedan stan i potkrovlje sa tri stana i zajedničkim prostorom, a da nije izvršio ugradnju fasadne stolarije, limenog pokrova i dijela fasadne obloge, te da vrijednost izvedenih radova tužitelja na objektu tuženih iznosi 189.881,60 KM; da je prednik tuženih na ime avansa za navedene građevinske radove prema uplatnicama o izvršenim uplatama tužitelju platio 20.07.2009. godine iznos od 6.000,00 EURA, 25.07.2009. godine iznos od 4.000,00 EURA, 30.09.2009. godine iznos od 10.000,00 EURA, 05.11.2009. godine iznos od 15.000,00 EURA, 26.12.2009. godine iznos od 8.830,00 EURA i 31.03.2010. godine iznos od 500,00 EURA, tako da je prednik tuženih po navedenim uplatnicama, na ime avansa za izvedene građevinske radove, uplatio ukupno 44.330,00 EURA; da iz zk. ul. broj 2929 K.O. K.D. od 02.06.2016. godine proizilazi, da je parcela označena kao kč. broj 1/2697, u naravi zgrada i okućnica u površini od 528 m², vlasništvo sa 1/1 dijela državna svojina i pravo korištenja sa 1/1 dijela N.S.B., da iz LN broj 261/3 K.O. D. 2 od 31.05.2016. godine proizilazi da je N.S.B. u posjedu parcela u K.D. u ulici ..., označenih kao kč. broj 1740, 1752/1 i 1752/2, u naravi poslovna zgrada u privredi, stambena zgrada, stambeno-poslovna zgrada, ostale pomoćne zgrade, dvorište ukupne površine 574 m², sa 1/1 dijela; da je konačni obračun izvedenih radova za stambeno poslovni objekat investitora N.B. potpisao tužitelj kao izvođač i M.P. kao nadzorni organ u ime N.B. i iskazan je u iznosu od 102.750,00 KM; da iz pregleda izvedenih radova na objektu N.B. na adresi ..., u K.D., od 27.05.2012. godine, sačinjenog od strane vještaka građevinske struke M.S., proizilazi da je obračun radova na prizemlju, spratu i potkrovlju, krovu bez pokrova, te pregradni zidovi, dio fasade i radovi u lokalima iznosi 189.821,60 KM; da iz izvoda iz projekta predmetnog objekta od 20.04.2005. godine sačinjenog po preduzeću I. DOO G. broj ... radi utvrđenja predviđene spratnosti u momentu početka gradnje, izvoda iz projekta predmetnog objekta od 20.12.2010. godine sačinjenog po istom preduzeću pod brojem ... radi utvrđenja predviđene spratnosti objekta nakon početka gradnje, obračunskih listova građevinske knjige-građevinskog dnevnika koji je vodio i potpisivao M.P. građevinski tehničar kojeg je investitor N.B. ovlastio da vrši nadzor gradnje na predmetnom objektu, te iz nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke D.O. od 14.06.2018. godine,

proizilazi da je ukupna površina predmetnog objekta iz projekta 2005. godine 232,73 m², da je novi projekat od 20.12.2010. godine obuhvatio dio prvog sprata, jedan stan površine 63,33 m² i potkrovlje sa tri stana i zajedničkim prostorom, zajednički prostor ima površinu 27,41 m², a stanovi u potkrovlju 66,60 m² +58,43 m²+59,95 m² i ukupna površina objekta iz tog projekta je 281,72 m², a ukupna površina cijelog objekta u vrijeme pregleda 08.06.2018. godine iznosi 514,45 m², da je detaljnim pregledom objekta 08.06.2018. godine navedeni vještak građevinske struke utvrdio da su izvedeni radovi u skladu sa projektima iz 2005. i 2010. godine, kako po kvantitetu tako i po kvalitetu, ovo je potvrđeno i u listovima građevinske knjige ovjerenim potpisom od strane nadzornog organa investitora i tužitelja kao izvođača radova, da je sve radove na objektu izveo tužitelj, osim fasadne stolarije, limenog pokrova i dijela fasadne obloge, koji nisu uvršteni u konačan obračun, da vrijednost radova koje je izveo tužitelj na objektu iznosi 189.881,60 KM, koji iznos je utvrđen i konačnim obračunom radova, koji je napravljen u saradnji sa nadzornim organom investitora i obostrano je potpisan od strane izvođača radova i nadzornog organa investitora, u potpunosti odgovara opisu izvedenih radova na objektu i u ovjerenjima građevinske knjige, da je prosječna cijena gradnje 189.881,00 KM (514,45 m² =369,10 po m²) i da je potpuno realna i odgovarajuća obimu izvršene gradnje; da iz rješenja o nasljeđivanju notara S.Đ. od 27.11.2017. godine proizilazi da su iza umrlog N.B., koji je umro dana 18.06.2017. godine, za zakonske nasljednike proglašeni supruga R.B. rođena L., sinovi D.B. i M.B., te da su navedeni nasljednici pored ostalih nekretnina naslijedili i nekretnine upisane u zk.ul. broj 2929 K.O. K.D., te nekretnine upisane u listu nepokretnosti broj 261 K.O. K.D. 2, sa po 1/3 dijela.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan i usvojio ga pozivom na odredbe članova 630. stav 1., 73., 210. i 277. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik RS“, broj 17/93, 3/96, 39/03, 74/04, u daljem tekstu: ZOO).

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tuženih, izjavljenoj protiv prvostepene odluke, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravni stav prvostepenog suda, pa je slijedom toga žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporena presuda je pravilna i na zakonu zasnovana.

Odredbom člana 630. ZOO propisano je da je ugovor o građenju ugovor o djelu kojim se izvođač obavezuje da prema određenom projektu sagradi u ugovorenom roku određenu građevinu na određenom zemljištu, ili da na takvom zemljištu, odnosno na već postojećem objektu izvrši kakve druge građevinske radove, a naručilac se obavezuje da mu za to isplati određenu cijenu (stav 1.) i da taj ugovor mora biti zaključen u pismenoj formi (stav 2.).

Prema odredbi člana 73. ZOO ugovor za čije zaključenje se zahtijeva pismena forma smatra se punovažnim iako nije zaključen u toj formi ako su ugovorne strane izvršile, u cjelini ili u pretežnom dijelu, obaveze koje iz njega nastaju, osim ako iz cilja zbog koga je forma propisana očigledno ne proizlazi što drugo.

Prema odredbi člana 163. stav 3. Zakona o nasljeđivanju ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 1/09, 55/09, 91/16 i 82/19, u daljem tekstu: ZN) kad ima više nasljednika oni odgovaraju za dugove ostaviočeve i to svaki do visine svog nasljednog dijela, bez obzira da li je izvršena dioba nasljeđa.

U konkretnom slučaju iz utvrđenog činjeničnog stanja, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da je tužitelj, pored građevinskih radova iz ugovora o građenju broj ... po projektu iz 2005. godine koji se odnosio na prizemlje građevinskog objekta prednika tuženih N.B. kojeg su ugovorne strane ispunile u cjelini, izveo i građevinske radove na spratu i potkrovlju istog objekta u skladu sa projektom iz 2010. godine kojeg je pribavio prednik tuženih i pod nadzorom M.P. građevinskog tehničara kojeg je ovlastio investitor N.B. da vrši nadzor gradnje na predmetnom objektu, da ukupna vrijednost izvedenih radova iznosi 189.881,00 KM, odnosno 369,10 KM po m² i da je prednik tuženih sukcesivno plaćao i te radove tako da je do 31.03.2010. godine platio ukupno 105.282,32 KM, te da je za izvedene radove tužitelju kao izvođaču radova ostao dužan iznos od 84.539,28 KM. Prednik tuženih je preminuo tokom ove parnice, a njegovu imovinu, uključujući i građevinski objekat na kojem su izvedeni sporni radovi, naslijedili su tuženi na jednake suvlasničke dijelove.

Imajući u vidu naprijed navedeno neutemeljeni su svi revizioni prigovori da je prilikom donošenja osporene odluke o usvajanju tužbenog zahtjeva materijalno pravo pogrešno primijenjeno budući da iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je tužitelj izvršio radove na izgradnji sprata i potkrovlja objekta prednika tuženih, a što proizlazi i iz nalaza i mišljenja vještaka građevinske struke D.O. od 14.06.2018. godine, da je prednik tuženih uplatio iznos od 36.720,00 KM na ime izvršenih radova iz ugovora broj ..., odnosno ukupno 105.282,32 KM, što proizlazi iz uplatnica koje je tužitelj izveo kao dokaze, a na koje tuženi nisu prigovorili, te tvrdnje tužitelja, a što višestruko prelazi utvrđenu ukupnu cijenu prema ugovoru o građenju broj .... Iz svega navedenog proizlazi da su stranke u pretežnom dijelu izvršile svoje obaveze iz aneksa ugovora od 29.08.2009. godine (tužitelj izvršio građevinske radove na spratu i potkrovlju objekta u obračunatoj vrijednosti i prednik tuženih platio pretežni dio vrijednosti izvedenih radova), pa bez obzira što prednik tuženih nije potpisao taj aneks, proizlazi da su se zakonski zastupnik tužitelja i prednik tuženih usmeno dogovorili o izvođenju tih dodatnih radova, zbog čega nepostojanje pismene forme tog dogovora, u smislu člana 73. ZOO u vezi sa članom 630. istog zakona, nije od uticaja na presuđenje u konkretnom slučaju.

Kod naprijed utvrđenog činjeničnog stanja da dug prednika tuženih za građevinske radove koje je tužitelj izveo na njegovom građevinskom objektu iznosi 84.539,28 KM, nisu pogriješili nižestepeni sudovi kada su obavezali tužene, kao nasljednike N.B., da tužitelju isplate traženi iznos po osnovu izvršenih građevinskih radova na spratu i potkrovlju njegovog objekta, jer oni za predmetno potraživanje odgovaraju saglasno odredbi člana 163. stav 3. ZN, a dosuđeni iznosi ne prelaze vrijednost njihovih dijelova nasljeđene imovine.

Neosnovan je revizioni prigovor da je stranačku sposobnost tužitelja trebalo cijeliti po odredbama Zakona o zanatsko preduzetničkoj djelatnosti ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 117/11 do 84/19), budući da iz dokaza kojeg su dostavili tuženi tokom postupka proizlazi da je tužitelj pravno lice upisano u sudski registar, a ne preduzetnik iz odredbe člana 6. toga zakona.

Slijedom navedenog neutemeljen je i revizioni prigovor da je punomoć za zastupanje tužitelja prestala smrću njegovog zakonskog zastupnika, jer se u ovom slučaju primjenjuje odredba člana 312. stav 1. ZPP.

Budući da iz nalaza vještaka građevinske struke D.O. proizlazi da je dat nakon što je vještak obišao predmetni objekat, izvršio potrebna mjerenja i fotografisanje istog, te na osnovu

uvida u projekte iz 2005. i 2010. godine, ugovora o građenju broj ..., konačnog obračuna izvedenih radova sa listovima građevinske knjige i izvodima iz zemljišne knjige i katastra, neutemeljen je revizionni navod kojim se taj nalaz osporava tvrdnjom da je zasnovan isključivo na konačnom obračunu tužitelja koji nije potpisao prednik tuženih.

Suprotno tvrdnji revidenata, neprihvatanjem njihovog prijedloga za odgađanje pripremnog ročišta zakazanog za 14.05.2018. godine nije postupljeno suprotno odredbi člana 111. ZPP, a neprihvatanje njihovog prijedloga iz podneska od 03.05.2018. godine da se saslušaju parnične stranke i svjedok J.Š. i pod uslovom da je protivno odredbama ZPP (a nije zbog naprijed navedenog) nije bilo od uticaja na pravilnost osporene odluke iz razloga što je nesporno da su ugovarači (zakonski zastupnik tužitelja i prednik tuženih) tokom ovog postupka preminuli pa njihovo saslušanje nije ni bilo moguće, a činjenice na koje je predložen pomenuti svjedok, kod naprijed navedenih činjeničnih utvrđenja nisu mogle ishoditi drugačiju odluku.

Prigovor da drugostepeni sud nije razmatrao žalbene navode je neosnovan iz razloga što iz sadržaja pobijane odluke proizlazi da su dati razlozi za sve relevantne žalbene prigovore.

Prema navedenom, pobijana presuda nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud pazi po službenoj dužnosti, pa je na osnovu odredbe člana 248. ZPP, odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić